

Ruhunu Dickens'in üflediği bir Londra romanı

'Londra Yanıyor'un sayfaları arasında dolaştıkça Dickens'in kendine has Londra'sı ile Ackroyd'un 70'lerdeki 'modern Londra'sı iç içe geçerek dikkat çeken bir roman evrenine sahne açılıyor.

CIHAN ERKEN

Uzun yıllar The Times'ta baş kitap eleştirmenliği yapmış olan Peter Ackroyd'un ismi, dünyada olduğu gibi Türkiye'de de iyi biliniyor. Romanlarının yanına eklediği William Blake, Thomas More, Charles Dickens ve T. S. Eliot gibi ünlü yazar ve düşünürleri ele aldığı biyografileriyle de tanınıyor Ackroyd.

Ackroyd'un 'İngiliz Müziği'nden 'Doktor Dee'nin Evi'ne, 'Cinayet Sanatı'ndan 'Troya'nın Düşüşü'ne hemen bütün romanları 80'lerin sonlarından itibaren Türkçeye kazandırılmaya başlamış. Çağdaş İngiliz edebiyatının ustalarından arasında Ackroyd'un yazıldığı dilde 1982'de yayımlanmış ilk romanı 'Londra Yanıyor' da geçen günlerde çıktı okur karşısına.

'Londra Yanıyor' Ackroyd'un yazın karakteristiğini meydana getiren hemen tüm özellikleri taşıyan bir roman. Bir yanda yazarın üzerine yazmayı çok sevdiği şehri Londra, diğer yanda şehrin tarihsel arka planı ve tüm romanın gideceği zemini belirleyen en önemli katman olarak da edebiyatın ta kendisi... **Olayların akışına edebiyatın sıçramasıyla bir şekilde metin gerçek rengini buluyor ve 'Londra Yanıyor' tam bir Peter Ackroyd romanı haline geliyor.**

Yazarın Türkçede yeni yayımlanan ilk romanı 'Bir Zamanlar Londra'da' ile aynı zemin üzerinde yükseliyor 'Londra Yanıyor'.

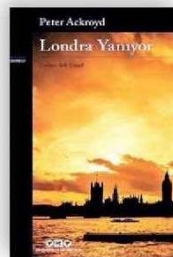
İlkinde Shakespeare metnin ruhunu üfleyen isim olarak belirmişti okurların zihninde. 'Londra Yanıyor'da ise romanın ruhu Shakespeare değil Charles Dickens. Romanın başkahramanı diyebileceğimiz bir roman kişisi yok ancak öne çıktığını söyleyebileceğimiz biri varsa eğer o da yönetmen Spenser Spender. Spender çocukluğunu geçirdiği sokaklara uğradığı bir gün, okuduğundan bu yana kendisinde yer etmiş Charles Dickens'in romanı 'Küçük Dorrit'in filmi çekmeye karar verir. Amacı eski Londra'nın ruhunu ve Dickens'in dünyasını modern Londra'nın büyük bir hapishanesinde ve sokaklarında

kuracağı setlerde canlandırmaya çalışmaktır. **Spenser'in harekete geçirdiği hikâye birbirinden tuhaf ve uyumsuz karakterin yollarının kesişmesine neden olur:** Sorunlu bir ilişki içinde olduğu karısı Laetitia, Dickens uzmanı öğretim görevlisi Rowan, atari salonu işletmecisi cüce Arthur, bir işçi mahallesinde yaşayan Tim ve içine Küçük Dorrit'in ruhunun girdiğine inanan kız arkadaşı Audrey... Dickens ise hiçbir yerinde olmadığı romanın her zerresine dokunabiliyor.

Gerçekten de 'Londra Yanıyor'un sayfaları arasında dolaştıkça Dickens'in o kendine has Londrası ile Ackroyd'un 70'lerin sonu, 80'lerin başı diyebileceğimiz modern Londrası iç içe geçerek dikkat çeken bir roman evrenine sahne açılıyor.

Kahramanlarımızın dünyası da yazarların şehirleri gibi modern ve gelenek arasında gidip geliyor. Bir yanda atarilerin, film setlerinin varlığından söz ederken diğer yanda Dickens'in kahramanı Dorrit'in ruhunun içine kaçtığını söyleyebilen bir kahraman var. Cinselliklerini özgürce yaşayabilen kahramanların yanında, öğrendikleri yüzünden eşcinsel eğilimlerini bastıran, yine alışkanlıkları nedeniyle eşyle cinsel ilişkiye girmekten geri duran kahramanlar olduğu gibi...

Ackroyd'un kahramanları arasında kurduğu bu çelişkili ilişkiler romanın duygusal karakteristiğini meydana getiriyor. **Bu çatışmalarlailmekilmek birbirine sarmalanan kurgu ise romana gerçek rengini veriyor. Londra ise bir diğer kahramanmış gibi sivriliyor.** Ackroyd'un hemen tüm kitaplarında olduğu gibi 'Londra Yanıyor'da da geçmiş ve metnin bugününün taşıdıklarıyla, sokakları ve mimari yapılarıyla, insanları ve renkleri, renksizlikle bir şehir var oluyor: Londra...

LONDRA
YANIYOR

Peter Ackroyd
Çeviren: Aslı Çingil
Yapı Kredi Yayınları, 2016
174 sayfa, 16 TL.